

naaede aldrig over i dette høje Ting. Nu kan vi forhaabentlig faa en Forhandling om Spørgsmaalet ved denne Lejlighed.

Jeg gaar dernæst over til selve det, Lovforslaget omhandler, nemlig Adgangen for Mænd, der ikke har teologisk Embedseksamen, til Folkekirken Præsteembeder. Den højtærede Minister gjorde, da han fremsatte det Lovforslag, som vi nu behandler, opmærksom paa, at da Mænd uden teologisk Embedseksamen fik Adgang til Præsteembeder i Folkekirken — det skete, som det ogsaa blev nævnt af den højtærede Minister, i 1920 —, var det med den Begrundelse, at det derved vilde blive muligt at raade Bod paa den Præstemangel, som den Gang fandtes, og som truede med at blive større ved de sønderjydske Landsdeles Forening med Landet Nord for Kongeaaen. Den højtærede Minister gjorde endvidere opmærksom paa, at denne Begrundelse ikke gjordes gældende til Fordel for nærværende Lovforslag og heller ikke for det tilsvarende Forslag, som blev stillet af det kirkelige Udvalg af 1920, og han gjorde opmærksom paa, at Udeladelsen skyldtes, at Udvalget af principielle Grunde ønskede, at Mænd uden teologisk Embedseksamen, naar de opfyldte visse Betingelser, som Udvalget nærmere opstillede, skulde have Adgang til at blive Præster i Statskirken. Udvalgets Udtalelser herom lyder saaledes: „Der er i Udvalget Enighed om, at man bør bevare en Bestemmelse om, at Mænd uden teologisk Embedseksamen i særlige Tilfælde kan blive Præster i Folkekirken.“

Naar nu den højtærede Minister stiller Forslag om Fornyelse af Loven af 1922, som blev Resultatet af det Forslag, det kirkelige Udvalg stillede, gør han dette, hvilket han udtrykkelig siger i sin Forelæggelsestale, fordi han finder, at det Princip, som er nedlagt i Loven, er værdifuldt; man kunde heller ikke godt vente andet af den højtærede Minister, da han selv var Medlem af det kirkelige Udvalg af 1920. Den højtærede Minister stiller sig derimod tvivlende med Hensyn til Lovens Betydning for Afhjælpsningen af Præstemangelen, altsaa det, der var den oprindelige Grund til, at Lovforslaget blev fremsat i 1920. Jeg er fuldstændig enig med den højtærede Minister i denne Tvivl, ja, jeg vil endogsaa gaa noget videre; jeg tvivler ikke blot om Lovens Evne i saa Henseende, men jeg føler mig overbevist om, at Loven er en af de væsentligste Aarsager til, at der nu i en længere Aarrække har været og stadig er Utilbøjelighed hos den studerende Ungdom til at vælge det teologiske Studium; thi denne

Lov staaar som en stadig Trusel overfor de teologiske studerende om, at de naar som helst kan blive Genstand for en stærk Konkurrence fra ikke akademisk uddannede Teologer. Der vil derfor sikkert heller ikke i de kommende Aar være teologiske Kandidater nok til Besættelse af Præsteembederne i den danske Statskirke, navnlig hvis man bevarer det nuværende Antal Præsteembeder væsentlig uforandret samtidig med, at der nu oprettes nye Præsteembeder i Købstæderne og Stationsbyerne, hvor Befolkningen tiltager fra Aar til Aar. Men hvis jeg har Ret i, at Loven af 1922 er en Hindring for Fremskaffelsen af et tilstrækkeligt Antal akademisk uddannede Teologer til Præsteembedernes Besættelse, og at Præsteembedernes Antal ikke kan antages at blive mindre, men tværtimod større, saa bliver Konsekvensen, at vi enten maa ophæve Loven af 1922, saa der paa ny kan blive Tilgang til det teologiske Studium, eller forsøge at give Loven en saadan Form, at der ved den kan skaffes Erstatning for den Formindskelse i de akademisk uddannede Teologers Antal, som den foraarsager, med andre Ord, lette Adgangen for Mænd uden teologisk Eksamen til at blive Præster i Folkekirken. Vi staaar, saa vidt jeg kan se, overfor dette Valg, og Befolkningen kan med Rette stille det Krav til os, at vi udtaler os klart om, i hvilken Retning vi mener vi bør gaa. Som Forholdet i Øjeblikket er, kan det ikke vedblive at være, thi Loven af 1922 lukker for Adgangen fra den ene Side uden samtidig i tilstrækkelig Grad at lukke op for Tilgang fra den anden Side. For at forebygge Misforstaaelser, som jo let kan opstaa paa Grund af saadanne Udtalelser, maa jeg tilføje, at jeg naturligvis ikke mener, at man skal slaa Døren op paa vid Gab for enhver, som ønsker at blive Præst. Der maa naturligvis være visse Garantier for, at vedkommende er i Besiddelse af de Betingelser, som med Rimelighed kan opstilles for at blive Præst. Men hverken Betingelserne eller Garantierne for deres Tilstedeværelse behøver jo til enhver Tid at være de samme.

Jeg tror, det kan have sin Interesse og være af Betydning for det høje Landstings Stilling til denne alvorlige Sag at sammenligne det fremsatte Lovforslag med Loven af 1922, altsaa den Lov, vi i Øjeblikket har og har haft i snart 5 Aar, samt med det kirkelige Udvalgs Forslag og endelig med Loven af 1920. Jeg vil forsøge en saadan Sammenligning paa nogle Hovedpunkter. I § 1, Punkt 1, i det fremsatte Lovforslag er der Tale om Missionærer, der har